

Dosarul nr. 2rc-16/24
2-23111968-01-2rc-29022024

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud. S. Dubceac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Garbuz, I. Grosu, A. Ciobanu)

ÎNCHEIERE

24 aprilie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Intermegatrans”, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Intermegatrans”, privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 27 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a restituit apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Intermegatrans”, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu, pe motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea din 11 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 03 august 2023, Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Intermegatrans”, privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 29 septembrie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni. S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Intermegatrans”, în beneficiul Companiei de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni, datoria în sumă de 25 484, 10 de lei și dobânda pentru fiecare zi de întârziere în sumă de 811,30 de lei. S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Intermegatrans”, în beneficiul Companiei de Asigurări

„Asterra Grup” Societate pe Acțiuni cheltuielile de judecată compuse din cheltuieli suportate pentru asistența juridică în sumă de 4800 de lei și taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 789 de lei.

La 02 octombrie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Societatea cu Răspundere Limitată „Intermegatrans”, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu, a depus apel împotriva hotărârii din 29 septembrie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, solicitând casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi soluții de respingere a cererii de chemare în judecată. Totodată, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 11 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Intermegatrans”, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu, cu privire la scutirea de la plata taxei de stat în ordine de apel, ca fiind neîntemeiată. Nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Societatea cu Răspundere Limitată „Intermegatrans”, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu, împotriva hotărârii din 29 septembrie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul Central. S-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării la Curtea de Apel Bălți a bonului de plată a taxei de stat în mărime de 591,63 de lei, cât și a cererii de apel cu invocarea motivelor de fapt și de drept pentru care își întemeiază apelul, stabilindu-i termen până la data de 26 decembrie, ora 16:00.

Prin încheierea din 27 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Intermegatrans”, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu, împotriva hotărârii din 29 septembrie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, pe motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea din 11 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți.

La 12 februarie 2024, Societatea cu Răspundere Limitată „Intermegatrans”, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu, a depus recurs împotriva încheierii din 27 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei spre judecare la etapa primirii cererii.

În motivarea recursului a invocat că, în încheierea contestată instanța de apel a indicat că Curtea de Apel Bălți a expediat Societății cu Răspundere Limitată „Intermegatrans” încheierea din 11 decembrie 2023 la adresa indicată în cererea de apel, cât și avocatului recurentei la adresa de email. Însă, această constatare este eronată, deoarece ei nu au primit încheierea din 11 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți și din acest considerent au fost în imposibilitate să se conformeze dispozițiilor actului judecătoresc. A susținut că, în cererea de apel a indicat adresa de corespondență cu apelantul și anume: mun. Chișinău, MD-2043, căsuța poștală 1455, dar instanța de apel a ignorat această circumstanță.

Studiind materialele cauzei, în raport cu argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi restituit, ca fiind depus în afara termenului legal, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea 3 de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Conform prevederile art. 426¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin. (1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

În accepțiunea art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege.

În temeiul art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În acest sens, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond. Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are ca scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice. Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie de asemenea un factor de securitate juridică, conținută în regula de 15 zile, care curge de la data comunicării încheierii (contestate) recurentului și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform prevederilor art. 100 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților

prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sunt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, prin hotărârea din 29 septembrie 2023 a Judecătoria Bălți, sediul Central, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni. S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Intermegatrans”, în beneficiul Companiei de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni, datoria în sumă de 25 484, 10 de lei și dobânda pentru fiecare zi de întârziere în sumă de 811,30 de lei. S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Intermegatrans”, în beneficiul Companiei de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni cheltuielile de judecată compuse din cheltuieli suportate pentru asistența juridică în sumă de 4800 de lei și taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 789 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 02 octombrie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Societatea cu Răspundere Limitată „Intermegatrans”, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu, a depus apel împotriva hotărârii din 29 septembrie 2023 a Judecătoria Bălți, sediul Central, solicitând casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi soluții de respingere a cererii de chemare în judecată. Totodată, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 11 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Intermegatrans”, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu, cu privire la scutirea de la plata taxei de stat în ordine de apel, ca fiind neîntemeiată. Nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Societatea cu Răspundere Limitată „Intermegatrans”, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu, împotriva hotărârii din 29 septembrie 2023 a Judecătoria Bălți, sediul Central. S-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării la Curtea de Apel Bălți a bonului de plată a taxei de stat în mărime de 591, 63 de lei, cât și a cererii de apel cu invocarea motivelor de fapt și de drept pentru care își întemeiază apelul, stabilindu-i termen până la data de 26 decembrie, ora 16:00.

Prin încheierea din 27 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Intermegatrans”, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu, împotriva hotărârii din 29 septembrie 2023 a Judecătoria Bălți, sediul Central, pe motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea din 11 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți.

La acest capitol, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că, la 02 ianuarie 2024, Curtea de Apel Bălți a expediat încheierea din 27 decembrie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Societății cu Răspundere Limitată „Intermegatrans”, la adresa juridică a acesteia: mun. *****, str. *****,

*****. Aceasta fiind recepționată la 05 ianuarie 2024, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.82).

Prin urmare, analizând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate mai sus, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că Societatea cu Răspundere Limitată „Intermegatrans”, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu, a declarat recurs împotriva încheierii din 27 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, cu încălcarea evidentă a termenului imperativ prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă. Or, prezentul recurs a fost declarat la 12 februarie 2024, termenul limită fiind 20 ianuarie 2024 (zi de sâmbătă), prin urmare, zi nelucrătoare, potrivit prevederilor art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă, ultima zi de declarare a recursului se consideră ziua de 22 ianuarie 2024 (zi de luni), ca următoarea zi lucrătoare.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Din normele legale citate supra rezultă că termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

Însă, la depunerea cererii de recurs împotriva încheierii din 27 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, recurenta nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea recursului.

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de judecată a respectat prevederile legale de comunicare a actului de procedură, dar recurentul nu a întreprins suficiente măsuri, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, de a-și proteja drepturile de acces la instanță.

Reieșind din prevederile art. 56 alin. (3), art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, Completul de judecată reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, dispozițiile art. 15 din Codul de procedură civilă stipulează expres că participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Completul de judecată învederează că respectarea de către părți a termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna

funcționare a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în situația în care partea când înaintează o cerință de repunere în termen, o justifică prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și art. 425 din Codul de procedură civilă, prin care s-ar dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate.

Sub acest aspect, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Din considerentele redate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de recurs depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Intermegatrans”, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu și de a restitui recursul declarat împotriva încheierii din 27 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 269-270, art. 4261 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Intermegatrans”, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu, împotriva încheierii din 27 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Intermegatrans”, privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi